

Historický ústav FF UHK**Posudek vedoucího bakalářské práce****Autor: Sabina Vargová****Studijní obor: Archivnictví - historie****Název práce (česky): Návrat do vlasti v paměti československých legionářů****Vedoucí práce: Mgr. Jiří Hutečka, Ph.D.****Oponent práce:**

Hodnoticí kritéria	Hodnocení
Objevnost a originalita tématu	B
Teoretická podkladová koncepce, metodika/metodologie, terminologie, struktura práce	D
Schopnost analýzy pramenů a literatury; jejich úplnost	C
Adekvátnost vyvozených závěrů	B
Stylistika, respektování gramatických norem, poznámkový aparát	D

Pozn.: Pro hodnocení se používá zavedené vysokoškolské klasifikace, tedy: A-B-C-D-E-F.

Pokud diplomant obdrží v jednom (nebo více) z kritérií hodnocení F, pak je celá BP/DP považována za nedostatečnou.

Hodnocení práce:

V předkládané práci si autorka stanovila za cíl „zachytit autentické vzpomínky legionářů na vznik Československé republiky a následně jejich prožitky při a po příjezdu do vlasti“, „začleňování legionářů zpět do společnosti“, proces unifikace armády a také vznik a činnost Československé obce legionářské“. Je zřejmé, že se jedná o neskromné, možná až příliš ambiciózní cíle na jednu bakalářskou práci a zpětně je jasné, že přestože jednotlivé části práce spolu logicky souvisejí, celek svým rozsahem vede k jisté povrchnosti a analytické plytkosti dvou třetin textu.

Autorka jako pramennou základnu využívá publikované i nepublikované prameny osobní povahy legionářské provenience (deníky a vzpomínky), místy i legionářský tisk, a v relevantní kapitole materiály místní legionářské obce v České Dubu (příčemž volbu právě této obce nijak nezdůvodňuje, což je škoda). Škoda je, že jí unikají některé další relevantní prameny (paměti generálního inspektora Machara, jakkoliv svérázné, by jistý byly cenným doplněním kapitoly o unifikaci vojska, např.). Využití sekundární literatury lze naopak považovat v rozsahu bakalářské práce za dostačující (i když chybí Michlova studie o legionářských spolcích ve 20. letech, HaV 2007), jakkoliv práce s ní (i s prameny) je poněkud problematická (viz níže).

Práce je strukturována do tří částí, pokrývajících celý ambiciózní záměr: 1) návrat italských a francouzských legií a jejich nasazení do válek o Slovensko a Těšínsko; 2.) návrat ruských legií a jeho vnímání očima legionářů; 3) re-integrace legionářů do života nového státu a jeho armády, „legionářské“ sociální zákony a formování legionářských organizací především pak Čs. obce legionářské. Zmíněná nevyváženost a povrchnost textu se projevuje především v tom, že první a třetí kapitola se věnují tématům, jež zjevně přesahují jak jejich omezené prostorové možnosti, tak i možnosti omezené pramenné základny bakalářské práce, a jsou ve výsledku spíše kompilacemi s literatury (Klípa-Pichlík-Zabloudivá a Kárník v 1. kapitole, Šedivý a Michl v třetí) s prameny (deníky v druhé a deníky, paměti a materiály ČsOL v třetí) v sloužících primárně ilustračním účelům. Výsledkem je popis již mnohokrát popsáno. Tématům, které by vydaly na celé knihy, jsou věnovány sotva řádky. Zásadní tvrzení typu „nadšení u obyvatel se vojáci po obsazení Bratislavy nedočkali“ nejsou nijak rozvedena ani hlouběji analyzována, což je pochopitelné, neb na to nemá autorka prostor.

Naopak 2. kapitola se autorce velice vydařila a je zjevným vrcholem práce. I proto je škoda, že tématu, které autorka za použití pramenů osobní povahy celkem zajímavě postihuje

(naděje, nejistotu, zklamání, a deziluzi vracejících se legionářů, a celkově ambivalentní povahu situace, skvěle ilustrovanou konfiskací tabáku vracejícím se vojákům), není věnováno více prostoru a není například využito i pohledu z „druhé strany“ (např. lokální tisk z míst vzpomínaných legionáři atd.). I přesto však na 2. kapitole autorka přece jen dokazuje, že s dostatečnou pramennou základnou je schopna téma zpracovat dostatečně nosně a analyticky, a práce má v těchto pasážích nepochybně svoji hodnotu plně odpovídající bakalářskému textu.

Text samotný bohužel poněkud sráží neučesaná jazyková úroveň, plná hovorových výrazů, podivných slovních obrátů, či chybných příčestí („... i na daleké Sibíři. Ještě složitější situace byla v Rusku...“ (jak lze stupňovat Sibíř a Rusko?); „dobrovolnické jednotky pluků“; „nově zvyklou situaci“; „Po dobrém to s nimi nešlo“; „probíhali kruté boje“; „Jistě zažili tam opravdu těžké boje“; „čím déle přijížděli“; „Zákonitě státní zaopatření“). Za téměř tragický lze pak u studentky oboru archivnictví považovat seznam pramenů a literatury, kde hlavní prameny práce (publikované deníky a paměti) dlí v hloubky kategorie „literatura“ – za přehlédnutí tohoto hříchu si ovšem marně spílá i vedoucí práce...

I přes uvedené výhrady však soudím, že práce Sabiny Vargové je solidním (byť nedostatky) příspěvkem ke studiu relativně opomíjené fáze dějiny čs. legií, a doporučuji ji k obhajobě.

Náměty pro obhajobu (formou otázek):

1.) Autorka stran tzv. „legionářského zákonodárství“ uvádí: „Avšak v článku Ivana Šedivého je uvedeno, že během let 1919 – 1938 byla v Československu vybudována speciální síť sociálních výhod“ pro legionáře, přičemž její komentář dává tušit, že s tímto závěrem úplně nesouhlasí. Je tomu tak a případně proč?

2.) Práce vrcholí sjednocením legionářských organizací do ČsOL a poněkud pomíjí fakt, že od obce začaly některé politicky jinak orientované skupiny záhy opět odpadat. Jak se autorka staví k existenci organizací jako Nezávislá jednota čs. legionářů (nacionalistické křídlo v čele s Rudolfem Medek) či Ústřední jednota čs. legionářů – katolíků a proč není tento process v práci ani zmíněn?

Datum a podpis vedoucího práce:

23. 5. 2015

Jiří Hutečka, Ph.D.